

NIEUWSBRIEF 2021 - 2

10 MEI 2021

Via deze nieuwsbrief van Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden krijgt u een update van de onderwerpen die voor u als deelnemer van belang zijn. Neem voor vragen, of voor het afmelden voor deze nieuwsbrief, contact op met uw gebiedscoördinator.

UPDATES BEHEERSEIZOEN

BELANGRIJKE TIPS OM WEIDVOGELS TE BESCHERMEN BIJ HET MAAIEN

Als de weersomstandigheden het toelaten, zullen veel deelnemers de komende weken gaan maaien. Wat kunt u doen om de nesten én de kuikens te sparen?

Tip 1: Wilt u maaien, zoek dan -of uw vrijwilliger- de nesten op en houd ruime nestenclaves aan (minimaal 50 m²). Leg eventueel kuikenvelden neer (zie het stukje over lastminutebeheer).

Tip 2: Geef -zodra u het weet- aan uw vrijwilliger door dat u wilt gaan maaien.

Tip 3: Wilt u door een loonwerker laten maaien? Geef dan door dat u de nesten én de kuikens wilt sparen, en waar de loonwerker op moet letten. U bent uiteindelijk verantwoordelijk voor het beheer.

NIEUWSBRIEF 2021 - 2

10 MEI 2021

Tip 4: Maai de percelen niet 's nachts.

Tip 5: Maai van binnen naar buiten, zodat de kuikens die u hebt gemist alsnog kunnen ontsnappen.

Tip 6: Let tijdens werkzaamheden op gras- en maispercelen goed op aanwezige nesten en kuikens. Tijdens het maaien kunt u nog heel makkelijk nesten vinden. De broedende oudervogels vliegen soms vlak voor de maaier van het nest. Maai daar ruim omheen. De nesten krijgt u vergoed. Legt u een kuikenveld neer, dan krijgt u een extra vergoeding.

Beschermmateriaal nodig?

We hebben voldoende nestpannen en schrikdraadapparaten beschikbaar voor de bescherming van nesten. Neem hiervoor contact op met uw gebiedscoördinator.

Iets extra's doen voor de weidevogelkuikens?

Ook dit jaar proberen we bij enkele deelnemers het sinusbeheer uit: een aangepaste manier van maaien voor meer insecten (voedsel voor de weidevogelkuikens). Het is belangrijk dat steeds een deel van het gras blijft staan. Niet alleen door een mozaïek te realiseren op bedrijfsniveau, maar ook op perceelsniveau. Zie ook [dit artikel](#) op Nature Today. Een vergoeding is alleen mogelijk in combinatie met botanisch beheer (pakket 13a). Let op: houd bij het sinusbeheer rekening met broedende weidevogels. Voorkom onrust op bebroede percelen!

DOET U MEE MET LASTMINUTEBEHEER?

Hebt u op een perceel met legselbeheer veel nesten en/of kuikens? Dan kunt u hierop kuikenvelden leggen. De vergoeding hiervoor is ongeveer € 300,- per hectare. U mag de kuikenvelden op z'n vroegst op 1 juni maaien. Neem voor het afsluiten van kuikenvelden contact op met uw gebiedscoördinator.

ZO MAAIT U UW BOTANISCHE RANDEN (PAKKET 13C)

Wat is het beste maaibeheer voor uw botanische randen (pakket 13c)?

Optie 1: Zijn uw botanische randen al redelijk verschaald? Laat die dan de eerste maaisnede of maaisneden staan. Daar kunnen de kuikens in schuilen, zeker als u van binnen naar buiten maait. Bovendien trekt dit meer insecten aan (voedsel voor de weidevogelkuikens).

NIEUWSBRIEF 2021 - 2

10 MEI 2021

Optie 2: Zijn uw botanische randen wat minder verschaald? Laat dan tijdens de eerste maaisnede een kwart tot een derde staan en ook tijdens de tweede maaisnede. Het mooiste is dat u tijdens de eerste maaisnede de randen op percelen met legselbeheer laat staan. En tijdens de tweede maaisnede de randen op percelen met zwaar beheer. Zo kunt u ook later in het seizoen blijven afwisselen (belangrijk voor de voortplanting van insecten en alle biodiversiteit).

Overweeg eventueel om bovenstaand maaibeheer te beperken tot de laatste meter langs de sloot of een halve meter langs de greppel. Laat ook in de hoeken en op de kopeinden wat staan. Dat kan in de meeste gevallen zonder al te veel opbrengstverlies. Laat bovendien een klein deel van het gras de winter over staan (onder meer voor insecten met een jaarrondcyclus).

Eenvoudige maatregelen met grote impact

Bovenstaande maatregelen zijn eenvoudig, maar hebben een grote impact voor de overleving van weidevogelkuikens en voor het geheel van de biodiversiteit. Algemeen geldt: hoe meer diversiteit en afwisseling in het maaibeheer, hoe beter.

Er zijn steeds meer mooie voorbeelden van boeren die hun percelen in stroken maaien (trapsgewijs), en delen van het gras in bijvoorbeeld de hoeken, op de kopeinden en langs de greppels laten staan. En daarbij een verbinding maken met nestenclaves en kuikenvelden. Dat is ecologisch verantwoord maaibeheer!

BESTRIJDING KRUIDEN: PAK ALLEEN HET ÉCHTE ONKRUID AAN

Voor de bestrijding van kruiden geldt: pak alleen de probleemkruiden (echte onkruiden) aan. Doe dit pleksgewijs, zeker in weidevogelgebieden. Deze kruiden zijn van belang voor de insecten en dus voor de weidevogelkuikens. De kuikens zijn verder gebaat bij een vochtige, structuurrijke grasmatt, zodat ze goed bij hun voedsel kunnen. Let op: gedurende de rustperiode is zowel volveldse als pleksgewijze bestrijding van (probleem)kruiden niet toegestaan.

We zien overigens steeds meer aandacht, ook bij de zuivelbedrijven, voor het nut van kruiden, en ook steeds meer financiële prikkels om de kruidenrijkdom op uw bedrijf te bevorderen (denk aan de beheerpakketten en zuivelprogramma's).

LET EXTRA GOED OP DE BEHEEREISEN BIJ EXTENSIEVE BEWEIDING

Elk jaar lopen we (en de NVWA) aan tegen afwijkingen bij het pakket extensief beweiden (pakket 6). Let goed op de beheereisen en aanvullende beheervorschriften en reken het aantal grootvee-eenheden (GVE's) nauwkeurig

NIEUWSBRIEF 2021 - 2

10 MEI 2021

uit. Vanaf 1 april geldt er rust en vanaf 1 mei is er verplichte beweiding met de afgesproken veebezetting per hectare. Overleg bij twijfel even met uw gebiedscoördinator. De GVE-waarden die bij het pakket horen:

- Stieren, koeien en andere runderen ouder dan twee jaar en paardachtigen ouder dan zes maanden 1,0 GVE
- Runderen vanaf zes maanden maar niet ouder dan twee jaar 0,6 GVE
- Runderen jonger dan zes maanden 0,4 GVE
- Schapen en geiten 0,15 GVE (geldt ook voor lammeren)

ZORG VOOR VOLDOENDE WATER OP UW PLASDRASPERCEEL

Over het algemeen liggen de (greppel)plasdrassen er heel mooi bij. Blijf alert op de drassige oppervlakte. Heb je problemen met de plasdraspomp? Neem dan contact op met leverancier Arie de Leeuw B.V. (0183-581961).

(inzet: eiklompje heikikker op plasdraslocatie)

NIEUWSBRIEF 2021 - 2

10 MEI 2021

WAARDEER UW VRIJWILLIGER!

De weidevogelvrijwilligers (ongeveer 40) zijn onmisbaar voor het veldwerk. We kunnen ze niet genoeg waarderen. Vooral in deze tijd van het jaar lopen ze het vuur uit hun sloffen, terwijl ze vaak ook nog hun eigen werk hebben. Houd rekening met hun beperkte tijd door ze ruim van tevoren in te lichten over uw planning. Wanneer beweiden en maaien, op welke percelen, enz.

Een mooi voorbeeld van de samenwerking tussen boer Chris van Bruggen en vrijwilliger Jan den Boer vindt u in het laatste magazine Onze Weidevogels. Kijk op [pagina 38/41](#).

HERCONTROLE NVWA

Niet alleen de boeren, ook de NVWA-controleurs worden gecontroleerd. In een enkel geval komt het voor dat een NVWA-controle in opdracht van de Auditdienst Rijk (ADR) wordt overgedaan. Dit betreft dan een hercontrole op steekproefbasis (reverification), die vergelijkbaar is met de standaard NVWA-controle.

GEZAMENLIJKE SUCCESSEN

VEEL ANIMO VOOR DOTTERSLINGERS IN DE POLDER

Er was dit voorjaar weer veel animo voor het project 'dotterslingers in de polder'. Zo'n 50 (voornamelijk) boeren in de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden hebben dit voorjaar maar liefst 3000 streekeigen dotters geplant, om zo de streek te verfraaien. De reacties zijn allemaal positief en ook wij zijn er blij mee! De dotter (gewone dotterbloem) was vroeger een bekende verschijning in de streek. Het is een prachtige plant die wordt bezocht door (zweef)vliegen, bijen, hommels, libellen en dag- en nachtvlinders.

MAAR LIEFST 31 NESTEN OP 1 PERCEEL

Op een van de percelen van Anton Pellikaan vond onder meer vrijwilliger André Hornstra maar liefst 31 weidevogelnesten (zonder vervolgnesten), waaronder 6 van de grutto. Dit is erg veel op 1 perceel! Op advies van de vrijwilliger is de bemesting aangepast. Een prachtig resultaat!

NIEUWSBRIEF 2021 - 2

10 MEI 2021

Het betreft een nieuw ingezaaid perceel (na mais). Let altijd extra goed op ingezaaide percelen, en leg er een pakket met rustperiode of een kuikenveld op indien nodig!

GOEDE EERSTE RESULTATEN PROEF MET DRUKDRAINAGE

In de zomer van vorig jaar is er in Noordeloos drukdrainage aangelegd op een plasdrasperceel. Het betreft een proef van Groene Cirkel Kaas en Bodemdaling. Dit voorjaar proberen we met behulp van de drukdrainage voldoende water (plasdras) op het perceel te krijgen. Met succes! Tot nu toe staat het perceel voldoende onder water.

UPDATES OVERIGE PROJECTEN

10 BOEREN DOEN MEE MET ONDERZOEK KRUIDENRIJK GRASLAND

Voor het project Groene Cirkel Kaas en Bodemdaling doen dit jaar 10 boeren mee aan een onderzoek naar kruidenrijk grasland (vorig jaar 9 andere boeren). De WUR onderzoekt verbanden tussen de vegetatiesamenstelling, het bodemleven, de

NIEUWSBRIEF 2021 - 2

10 MEI 2021

drooglegging, de gewasopbrengst, het beheer en de bedrijfsvoering. Het onderzoek start binnenkort.

HANDBOEK VOOR AANLEGGEN VAN KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN

Het Platform Kleine Landschapselementen heeft met steun van de provincie Utrecht ‘[De Landschapswijzer](#)’ uitgegeven. Dit handboek geeft een overzicht van de bomen en struiken die in de provincie Utrecht voorkomen. Daarnaast is het een handig hulpmiddel wanneer u goed geïnformeerd landschapselementen wilt aanleggen in het agrarisch gebied, of nieuwe bomen wilt planten.

ONDERZOEK PREDATIERESTEN

Komende tijd gaan de vrijwilligers, dankzij en in goed overleg met de provincie Zuid-Holland, monsters nemen van ei- en prooiresten. Die worden vervolgens onderzocht om de predator vast te stellen. Op deze manier kan enigszins in kaart worden gebracht in welk gebied, welke predatie voorkomt. Verder gaan de vrijwilligers gebruikmaken van wildcamera’s om predatoren op beeld vast te leggen.

NIEUWSBRIEF 2021 - 2

10 MEI 2021

BESTUURLIJKE UPDATES

JAARREKENING 2019 EN BEGROTING 2019-2021

Bij penningmeester Ad van Rees zijn geen opmerkingen binnengekomen over de jaarrekening en begroting. De jaarrekening van 2019 is daarmee vastgesteld, incl. de jaarlijkse bestuurskostenvergoeding, en decharge is verleend voor het in 2019 en de jaren ervoor gevoerde beleid. Ook de begroting van het collectief voor 2019-2021 is akkoord.

INTERESSANTE LINKS

RAPPORT AANWEZIGHEID FLORA EN FAUNA IN VIJFHEERENLANDEN

De provincie Utrecht wil graag dat de omstandigheden voor flora en fauna goed blijven en zelfs verbeteren. Om de ontwikkelingen te volgen, inventariseert de provincie regelmatig welke planten en dieren aanwezig zijn. Vind [hier](#) het uitgebreide rapport met de recente verspreidingsgegevens uit de Vijfheerenlanden (2020).

NIEUWSBRIEF OVER VOLDOENDE EN SCHOON ZOETWATER

Wilt u meer lezen over het project Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, waarin wordt gewerkt aan voldoende en schoon zoetwater? Bekijk dan [deze nieuwsbrief](#). Inclusief informatie over hoe u zich kunt aanmelden voor een erfscan.

WEBINARS OVER DUURZAME LANDBOUW TERUG TE KIJKEN

Het trajectplan 'Duurzame landbouw met natuur' heeft vier webinars georganiseerd rond de thema's bodem, kruidenrijk grasland, voedselbossen en veenweide. U kunt ze terugkijken via [de website van LaMi](#).

PORTAAL MET INFORMATIE OVER BOERENLANDVOGELS

Veel boeren en natuurbeschermers zetten zich in voor de bescherming van boerenlandvogels. Inmiddels is er veel informatie beschikbaar op internet en in vakbladen. Om deze informatie beter toegankelijk te maken, lanceerden Hogeschool van Hall Larenstein en Groen Kennisnet het [Portaal Boerenlandvogels](#).

NIEUWSBRIEF 2021 - 2

10 MEI 2021

Vragen? Neem contact op met een van de gebiedscoördinatoren:

Johan Benschop

06-50887548

johan@collectief-av.nl

Karel Rietveld

06-51857668

karel@collectief-av.nl